

ERASMUS OKTATÓI BESZÁMOLÓK

2018-2019. TAVASZ

Szakmai beszámoló

Dr. Mátyás Győző - Milton Friedman Egyetem
oktatói mobilitás
Universidade Lusófona de Humanidades e Tecnologias
Portugália
Időpont: 2019.05.06-05.10.

2019. május 6. és 10. között vettem részt az Erasmus oktatói mobilitás pályázat keretében 5 napos úton Lisszabonban, az **Universidade Lusófona de Humanidades e Tecnologias** egyetem vendégeként.

Pályázatom címe **Media curse or blessing? How is the role of media represented in film?** volt.

Azt külön nem kell hangsúlyozni, hogy napjainkban milyen óriási szerepe van a médiának a társadalom életében: nem pusztán információs eszközként tekintünk rá, de olyan ágensként is, amelyik óriási szerepet játszik az értékválasztások, a hitek, az erkölcsi princípiumok alakításában, s ekként a társadalom integritásának megőrzésében. Ugyanakkor ki kell emelnünk a média szerepének árnyoldalait is, ami elsősorban a manipulációs tendenciákban jelentkezik, vagy napjainkban új jelenségként a fake news terjedésében és romboló hatásában. Ezek a jelenségek éppen a társadalom dezintegrációs folyamatait indítják el, illetve erősítik fel.

Nem véletlen, hogy már a harmincas évektől kezdve számtalan mozifilm, később televíziós mű, napjainkban pedig sorozat (Newsroom, Sharp edges) foglalkozott és foglalkozik a média „hatalmi” és befolyásoló szerepével, ábrázolva annak jó és rossz oldalait egyaránt. A legtöbb film értelemszerűen az Egyesült Államokban készült, nem utolsósorban annak köszönhetően, hogy ott mekkora fontosságot tulajdonítanak a sajtószabadság alkotmányban is rögzített elvének, illetve a média konkrét működésének.

Ezért a filmes példáimat leginkább amerikai mozikból merítettem és a következő előadásokkal készültem:

1. Media - curse or blessing?

Átfogó elméleti bevezető, amelyik történeti áttekintést ad a médiával foglalkozó filmekről, kiemeli a fókuszpontokat, amelyekre a művek a hangsúlyt helyezik (a sajtó és a politikai hatalom küzdelme, a sajtóval szemben felállított erkölcsi elvárások, a sajtóval szemben támasztott követelmények: tárgyilagosság, hitelesség, objektivitás) stb. Ez az előadás világít rá Schudson, Saltzman és mások nyomán az amerikai elméleti irodalomban elterjedt felosztásra (heroes and villains), és példákat hoz A Good night, and good luck, a Nothing but the Truth, a Network, a Wag the Dog című filmekből.

2. All the President's Men and The Post

Ez az előadás az írott sajtónak a hatalommal vívott küzdelmét megörökítő filmeket tárgyalja. Ezek a mozik a sajtó „örkutya” szerepét emelik ki, tovább azt, hogy a sajtó miként képes érvényre juttatni az igazságot a hatalmi fenyegetés ellenére, és miként képviseli a köz érdekeit a partikuláris érdekekkel szemben.

3. Network

A leghíresebb keserű komédia 1976-ból, amely először ábrázolta maró gúnnyal azt a folyamatot, ahogyan a sajtó hiteles krónikásból a szórakoztatóipar profittermelő részágazatává válik.

4. Shattered Glass

Egy alapmű 2003-ból, amelyik azt a valóságban megeseett történetet dolgozza fel, hogy a The New Republic nevű újság fiatal, szép jövő előtt álló zsumalisztája, Stephen Glass több mint húsz sztorit „talált ki”, azért, hogy ismertségre tegyen szert, s fürödjön a hírnévben. A film arról szól, hogy a szenzációhajhászás, az olvasó figyelméért folyó harc miként szorítja háttérbe a hagyományos újságírói értékeket, és miként teremt lehetőséget arra, hogy valaki sztorik hamisításával híressé váljon.

Összesen négy előadást tartottam, a doktori iskolában és az MA-s hallgatóknak is. Meglepően sok érdeklődő volt, a hallgatók aktívak és kooperatívak voltak. Szakmai kerekasztal beszélgetés zárta a látogatásomat, amelyen a kommunikációs tanszék nyolc oktatója vett részt. Megvitattuk az egyetemünk közötti további együttműködés lehetőségeit.

Szakmai beszámoló

Dr. Szűcs Katalin Ágnes - Milton Friedman Egyetem
oktatói mobilitás
Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem Magyar Művészeti Kar
Időpont: 2019.04.08-04.12.

2019. április 8-tól 12-ig, öt napot töltöttem a, annak Színház, Vizuális Művészetek és Kommunikáció Intézetében, ahol órákat tartottam az I., illetve II. éves média szakos hallgatóknak, valamint teatrológia (színháztudomány) szakosoknak.

A megnevezésében igen hosszú – Audiovizuális kommunikáció: forgatókönyv- és reklámírás, média szak – kommunikátor, illetve médiaszakember képzés lényegesen gyakorlatiasabb, mint nálunk, de jóval konkrétabb is. Elsősorban az elektronikus média számára képez szakembereket, de természetesen a közösségi média is célterület. A hallgatók egyrészt tévés, videós eszközökkel dokumentálják az egyetemi élet eseményeit (dokumentumfilmek, riportfilmek, tudósítások formájában), másrészt kisjátékfilmeket készítenek (hiszen forgatókönyvírást is tanulnak). Mivel művészeti egyetem keretében működnek, van stúdióterem, ahol például kerekasztal-beszélgetéseket tudnak felvenni, de számomra az egyik igen fontos tapasztalás, hogy a három éves alapképzést végig kíséri a beszédtechnika oktatása, az első félévtől. Tehát nem egy féléves kurzus a beszédtechnika, mint nálunk. Azért is tartom fontosnak kiemelni ezt, mert az Erasmus-úttól teljesen függetlenül, az utolsó itthoni beszédtechnika órán a levelezős kommunikáció szakos hallgatók maguk vetették fel, hogy jó volna, ha folytatódna a kurzus, mert hasznosnak érzik. Örvendetesen rímelt ez a marosvásárhelyi pozitív élményre. Aminthogy ama meggyőződésemben is megerősítettek a Vásárhelyen tapasztaltak, hogy nagy szükség volna a kommunikáció és média szakos képzésben a stúdióra, amit magam a belső szakmai gyakorlat című kurzuson évekig igen hatékonyan tudtam használni, amíg lehetett, de igen hasznos volna a beszédtechnika órákon is, nem szólva a videófilm-készítés stb. kurzusokról.

A teatrológia szakosokkal való találkozás előtt alkalmam volt két úgynevezett vitaszínházi munkájukat látni, így azok tanulságairól is tudtunk beszélgetni, tágítva a témát a tantermi színház, a színházi nevelés kérdéseinek irányába is.

Ott tartózkodásom idején alkalmam volt meghallgatni egy Londonban élő magyar dramaturg kolléga, Dr. Trencsényi Katalin teatrológia szakosoknak tartott előadását, valamint részt venni egy egész napos konferencián az új média témakörében, továbbá egy könyvbemutatón.

Szakmai beszámoló

dr. Zsigó Frank Thomas - Milton Friedman Egyetem
oktatói mobilitás

Department of Public Administration, Panteion University of Social and Political Science
Athén, Görögország

Időpont: 2019.04.14 - 2019.04.19.

2018. szeptemberében találkoztam a Milton Friedman Egyetemen a Panteion University tanáraival, akik egy Erasmus továbbképzés keretében voltak nálunk hivatalos látogatáson. Beszélgetésünk során felmerült az ötlet, hogy pályázzak támogatásra, hogy vendégelőadásokat tarthassak Athénban. Inkább Dr. Papadakival találtunk szakmailag közös nevezőre, mivelhogy az államigazgatáson belül rendszeresen előad a jogállamiság, az alkotmányosság, az államforma és a demokratikus fejlődés témaköreiről. Kézenfekvő volt, hogy egy magyarországi politológus új szemléletet tud megosztani a görög hallgatókkal.

A következő hónapok során sikeresen pályáztam, majd Dr. Papadakival közösen kidolgoztuk a szakmai programot. Április 14-én utaztam, másnap (hétfőn) már tanácskoztunk az egyetemen. A nyolc órányi előadásanyagot szerdára (egy alkalom) és csütörtökre (két alkalom) hirdették meg. Mindhárom alkalommal Dr. Papadaki hallgatóival találkoztam.

Az első előadásom első éveseknek szólt. A csoportban kb. 40 fő volt. Beszámoltam Magyarország általános politikai, gazdasági, külpolitikai és geopolitikai helyzetéről. Folytattam a 2010 óta tapasztalt politikai fejlődéssel, beemelve a pártrendszert, az Alaptörvényt és az Európai Unióval való konfliktusokat. Igyekeztem kitekintést adni más posztkommunista országok helyzetére is, illetve a hallgatók segítségével párhuzamokat keresni a görögországi politikai helyzetben. Az interaktivitás a nyelvi akadályok és a hallgatók fiatal kora miatt nem volt kiemelkedő: az interakció főleg három hallgatóra korlátozódott. Ennek ellenére érdekes kérdéseket tettek fel, minden kérdésemre volt válaszadó, és egy közös mérlegelést is elindítottunk a modern demokráciák kihívásairól.

A második foglalkozásra egy szűkebb, negyedikes BA csoporttal került sor. Tíz résztvevő volt. Közülük egy hallgató tavaly Kassán töltött egy félévet, egy másik pedig 2020 tavaszán a Corvinus Egyetemen fog tanulni. A csoportdinamika itt még pozitívabb volt, barátságos vita is indult a jogállamiság, a demokrácia kihívásai és a társadalmi integráció témaköreiben. A jövőre Budapesten tanuló hallgatóval megbeszéltük, hogy ellátogat majd a Milton Friedman Egyetemre.

A harmadik és szakmailag leginkább kielégítő foglalkozás esti tagozatos, mester szinten tanuló, államigazgatás szakos hallgatókból állt. Az előzőhöz hasonlóan körülbelül kilencen voltak. A hallgatók viszonylag jó tájékozottsággal rendelkeztek Közép-Európáról. Szabad beszélgetést bonyolítottunk le a közös európai integráció kihívásairól és az alkotmányi funkciókról. A hallgatóknak megadtam az elérhetőségemet, és másnap már többen jelentkeztek. Ez utal a további együttműködés lehetőségeire.

Összeségében a három előadás sikeresnek tekinthető. Egyfajta párbeszéd és közös gondolkodási folyamat jött létre, ami nem mindig jellemző a vendégelőadásokra. Az volt a benyomásom, hogy a hallgatók kompetensek, aktívak és felkészültek voltak. Hozzá kell tennem, hogy a vendéglátó professzorasszony kedvessége, hitelessége és kompetenciája a siker legfontosabb tényezője volt.

A görög egyetemek komoly kihívások elé néznek az infrastruktúra és finanszírozás terén. Rövid részvételem során sok ellentétet fedeztem fel a két ország egyetemei között. Látogatásom előtt a diákönkormányzati választások alatt zavargások voltak a campuson. A görög hallgatók politikai aktivizmusa—akár az egyetemen belül—messze felülmúlja a magyarokét. A magán- vagy az egyházi szektor gyakorlatilag nincs jelen a felsőoktatásban. A diákélet a Panteion University campus-án láthatólag virágzott.

Szakmai beszámoló

Dr. Laki Ildikó - Milton Friedman Egyetem
Selye János Egyetem, Szlovákia
Időpont: 2019. 06.18 - 22.

2019. június második felében 4 napot töltöttem a szlovákiai Selye János Egyetemen. Mobilitásom célja egyfelől az egyetem nemzetközi irodájának megismerése, illetve órák tartása kutatási tevékenységem, szakmai és oktatási területem köréből.

Az egyetemmel közös szakmai munkák régmúltra tekint vissza, így mindig örömmel megyek az intézménybe. A hallgatókkal mind az órák keretében, mind pedig az egyéni beszélgetések során számos élményt és tudást osztunk meg egymással, mely egyértelműen elősegíti, elősegítette tudásom, ismereteim bővítését, világlátásom szélesedését. Az órák alkalmával Budapest és környékének társadalmi-területi szerepét állítottam előtérbe, míg a gyakorlati munkám során a nemzetköziesedés problémáiról, előnyeiről és megoldandó kérdéseiről beszélünk. Az egyetemi órákon és szakmai beszélgetés mellett körbejártam Komárno városát, találkoztam más karok oktatóival, munkatársaival. E beszélgetések alkalmával a helyi területi-térségi specifikumokról és az általam ismert városi folyamatokról folytattunk diszkurzust.

A munkatársak és oktatók részéről aktív érdeklődés mutatkozik intézményünk felé is, ez arra is ösztökélt bennünket, hogy megkerestük azokat a pontokat, amelyek a jövőben segíthetik intézményeink erőteljesebb szakmai együttműködéseit.